

Kerekasztal beszélgetés a szakemberképzésről

Az MSZMP Központi Bizottsága az állami oktatás helyzetével és fejlesztésének feladataival foglalkozó határozatában megjelölte azokat a legfontosabb teendőket, amelyek alapján fejleszteni kell az oktatásügyet és ezen belül a felsőoktatást. A határozat sikeres végrehajtása érdekében szükséges tudományos alappal előkészíteni a felsőoktatás fejlesztésében bekövetkező legfontosabb változásokat. Ennek érdekében a Művelődésügyi Minisztérium Egyetemi és Főiskolai Főosztálya számos kérdésből álló, a szakemberképzés közép és hosszútávú feladatainak vizsgálatával kapcsolatos, kérdőívet juttatott el a felsőoktatási intézmények, így a József Attila Tudományegyetem oktatóihoz. Ezzel kapcsolatban kértük meg a **Természettudományi Karról dr. Hackl Lajos** adjunktust, **dr. Zalotai Lajos** tanársegédet, a **Bölcsészettudományi Karról dr. Deme László** tanszékvezető egyetemi tanárt, **dr. Varga Ilona** adjunktust és **Kun László** gyakornokot egy kerekasztal beszélgetésre. Kérdéseinket a Művelődésügyi Minisztérium kérdőíve alapján állítottuk össze.

— **A jelenleg képzendő, még 20—25 év múlva is dolgozó, szakemberrel szemben támasztott követelményeket lényegesen befolyásolja és meghatározza a tudomány-technikai forradalom kibontakozása. Ebből tudománygánként le kell vonni a szükséges következtetéseket. Mennyiben változik Ön szerint a képzés célja?**

— **Dr. Hackl Lajos** (Általános és Fizikai Kémiai Tanszék): A képzés célja hazánkban olyan szakemberek nevelése lesz, akik nem túlzottan specializáltak, de a képzés során olyan ismereteket kapnak, amely birtokában bármilyen speciális problémában viszonylag rövid idő alatt aktív, alkotó munkára válnak képessé.

— **Dr. Deme László** (Általános és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék): Utalnom kell arra, hogy a tudományok fejlődése és a tanárképzés alakulása természetesen összefügg ugyan, de két vonalon fut, s így az adható feleletek a kettős feladatnak megfelelően szétvágnak. A nyelvészeti — s ezen belül az anyanyelvészeti — képzés célja úgy változik meg, hogy a pusztán anyagismeret helyett az egyik és a pusztán elméleti képzés helyett a másik oldalon a szociális alkalmazott nyelvészet kerül túlsúlyba. A leendő nyelvészeknek tudományos, a leendő tanároknak pedig gyakorlati szinten a társadalmi kommunikáció alakulásának figyelemmel kísérése és továbbfejlesztésének segítése válik fő feladatává.

— **Dr. Zalotai Lajos** (Általános és Fizikai Kémiai Tanszék): Igen valószínűnek látszik, hogy a jelenlegi felsőoktatási rendszer a közeljövőben jelentős változásokon megy át. Hiszen ma már nyilvánvaló, hogy míg néhány évtizeddel ezelőtt az egyetemen, vagy bármely más felsőoktatási intézmény szintje egész életre szóló tudást nyújtott szolgáltatni, ma az oktatott anyag elég gyors elvülése, az információban gazdag körülményei között ezt megtenni képtelen. Emiatt szükséges az oktatási rendszer olyan irányú változása, hogy a minimális, nem változó alapelvek oktatása mellett az orientált hallgatók a felmerülő problémák megoldásához szükséges gondolkodási készséggel legyenek felvértezve. S ilyen képzési cél megvalósítása új didaktikai elvek kidolgozását is szükségessé teszi.

— **Igazolódnak-e vélemények szerint a többszintű képzés létrehozásával kapcsolatos jelenlegi elképzelések?**

— **Dr. Hackl Lajos**: A többszintű képzés létrehozásának jelenlegi elképzelései véleményem szerint a jövőben alapvetően beigazolódnak. A forma bizonyára változni fog. Elképzelhető lenne, hogy a vegyészek három képzési formáját például úgy hangolják össze, hogy minden vegyész szakra jelentkező az első két évben „üzemmérnök” képzésben, egy-egy tematikával venne részt. Az alapszigorlatok letétele után választhatna, hogy 1 év gyakorlati idő után üzemmérnök lesz-e, vagy 3 év továbbtanulást választ tudományegyetemi, illetve műszaki egyetemi vonalon. Ez a forma biztosítaná az egységesen képzett üzemmérnökök igényelt mennyiségét. Az első két év döntene el, hogy valaki alkalm-e az egyetemi diploma megszerzésére, nem pedig a még mindig sok szubjektív elemet tartalmazó felvételi vizsga. Az üzemmérnök továbbtanulási szándéka esetén nem kellene „előlről” kezdenie az egyetemet, mint most a főiskola után. Hasonló problémák merülnek fel a főiskolai illetve egyetemi pedagógusképzésben is. Mindez egy többszintű, egységes iskolarendszert igényel.

— **Dr. Varga Ilona** (Középkori Egyetemes Történeti és Latin-Amerika Történeti Tanszék): A képzési célt az 1971-es oktatási tervek a tanárképzésre vonatkozóan kifejezik. Többszintű képzés ezen a vonalon (tanárképzés) nem látszik célszerűnek.

— **Dr. Deme László**: A kétszintű képzés e tudományban főfelé oldódik meg: az egyetemet végzett kutatók posztgraduális és minősítési procedurák keretében fejleszthetik magukat egy-egy magasabb szintre. — A tanárképzésben a kétszintű képzés a főiskola-egyetem viszonylatában végeredményben megvalósult tény; a további feladatok ezzel kapcsolatban nem szervezettek, hanem minőségiek mindkét szinten. A mi területünkön új képzésformák bevezetésénél fontosabb a jelenlegiek tartalmi kiteljesítése. Tanárainkat úgy kell felkészítenünk, hogy iskolai munkájukat is „köz-művelődési szemlélettel” végezzék; s iskolán kívül közművelődési munkások — népművelők, ismeretterjesztők — legyenek, a szónak nem tudásadó, hanem készségerősítő és nevelő értelmében.

— **Milyen konkrét oktatásmódszertani és oktatásszervezési módosításokat lát szükségesnek az előbbiekkal kapcsolatban?**

— **Dr. Zalotai Lajos**: Az előbbiekból említett képzési cél módosulása természetesen megváltoztatja az oktatott tantárgyak jelenlegi struktúráját is, amelynek jobban kell igazodnia a társadalmi, tudományos fejlődés követelményrendszeréhez. Talán vázlatosan azt lehetne mondani, hogy a tudományok fejlődésében volt egy olyan időszak, amikor az atomizáció volt a domináló, azaz a fő tudományágból apróbb hajtások kinövésére és későbbi önállóulása. A mai fejlődési periódusban pedig inkább az integrálódási folyamat, az egyes tudományterületek közötti átfedések, határterületek kialakulása került előtérbe. Ehhez pedig célszerű a jelenlegi alap-, alapozó-, szaktárgyi csoportosítás helyett az integrált oktatási forma bevezetése, amely az oktatott anyag strukturális, tartalmi összefüggéseit által meghatározott sorrend szerint valósul meg.

— **Dr. Deme László**: A mi prob-

lémánkat nem elsősorban szervezeti, hanem elsősorban tartalmi érzem. Minden szervezeti keretben lehet formálisan és lehet érdemszerűen oktatni. Am a mainál több oktatói és több hallgatói szabadságot adnék. Ehhez persze jobb oktató válogatási módszer kellene, jobb hallgatófelvételi rendszer és szigorúbb — de érdembeli — cenzusok a továbbjutáshoz.

— **Kun László** gyakornok (Orosz Nyelvi és Irodalmi Tanszék): Lehetőséget kellene biztosítani, hogy a nyelvészet iránt érdeklődő hallgatók megismerkedhessenek az egyetemi oktatás keretein belül azokkal a matematikai elméletekkel, kibernetikai alapfogalmakkal, statisztikai eljárásokkal, melyek a nyelvészeti kutatásokra hatást gyakorolnak, vagy gyakorolhatnak. A nyelvészeti hallgatók esetében a kiscsoportos oktatási rendszerre a gyakorlati foglalkozásokat illetően feltétlenül szükség van. Kívánatos, hogy a csoportok létszáma ne haladja meg a 10—12 főt, főleg az első évfolyamon, ahol különösen lényeges, hogy az oktató a hallgatókat minél hamarabb megismerje, képességeiket „feltérképezze”.

— **Dr. Varga Ilona**: A jelenleg érvényben levő programok mellett is célszerű volna a történelem oktatás szakterületét összehangolni. Az egyetemes látásmód előnyére válna, ha az összehangolást a történelem oktatáshoz kapcsolódó tárgyakra is kiterjeszhetnénk. A társadalomtudomány-tervezettudomány integrált oktatása a középiskolai programok kialakításánál meghatározó jellegű. Az egyoldalú bölcsész-szemlélet ellensúlyozására technikatörténet oktatását kellene bevezetni. A tárgyi néprajz kurzuszterü háziipari eszközein túl a gépi technika fejlődésével kellene megismerkedni, mert erről az angol ipari forradalom említésén túl alig hallanak a hallgatók. Ez speciális kollégium keretében is megoldható lenne.

— **Dr. Hackl Lajos**: Az oktatásszervezés területén a kiscsoportos oktatási forma az egyetemi képzés színvonalát emelte, ugyanakkor számos olyan problémát vetett fel, amelyeket elemezve úgy tűnik, hogy az oktatás minőségi javításához átfogóbb intézkedések lennének szükségesek. A kiscsoportos oktatásnak ugyanis kétségtelen előnye, hogy a hallgatók közvetlenebbül, „előbb” formában tudják elsajátítani a tananyagot. Felvetődik ugyanakkor az egyetemi oktatás jobb összehangolásának alapvető problémája. A kiscsoportos foglalkozásoknak több mint ötven százaléka nem hatékony a hallgatók elégtelen felkészülése miatt. A felkészülést döntően befolyásolja a más szaktárgyakban irrandó dolgozatokra való kampányszerű felkészülés. Nincs kialakulva még a dolgozatok optimális száma, illetve a kiscsoportos foglalkozások nyújtott teljesítményeknek a kollokviumok eredményeibe történő beszámítása, stb. (Ez ismétlődően felvetendő probléma a megfelelő helyiségek hiánya. Az előadások színvonalának emelése is hátráltatja a kielégítő szemléltető anyag hiánya.) A tananyag korszerűsítése véleményem szerint még lényegében nem megfelelő minőségben történt meg.

— **Hogyan fogalmazható meg az ön szakterületén a kommunista szakemberképzés tartalma?**

— **Kun László**: A kommunista szakemberképzés tartalmát — társadalomtudományokat tartva

(Folytatás a 2. oldalon.)

XI. évfolyam 9-10. szám

1973. jún. 11.

- * Tanárképzésünk problémáiról
- * OMEGA
- * Szeged nyári programjából
- * UNIVERSIADE Moszkva, 1973

Pedagógusaink köszöntése

A Pedagógusnap alkalmából intézményeink oktatói és dolgozói a következő kitüntetésekben részesültek:

József Attila Tudományegyetem:

Oktatásügy Kiváló Dolgozója: Dr. Papp Ignác docens (Állam- és Jogelméleti Tanszék), dr. Weisz Imréné docens (Szerves Kémiai Tanszék).

Miniszteri dicséret: Balogh Jánosné előadó (Bölcsészettudományi Kar).

Szocialista Kultúráért kitüntetés: Ambrus György, a kulturális bizottság főelőadója.

Kiváló Dolgozó: Ampovics Jenő gépkocsivezető (Gazdasági Hivatal), Rózsa Istvánné portás (Állam- és Jogtudományi Kar), Sári József gépész (Gazdasági Hivatal).

Kiváló Tanár: Páthy Gyuláné szakvezető tanár és Kocsis Vilmos szakvezető tanár (Ságvári Endre Gyakorló Gimnázium).

Kiváló Tanító: Németh Kálmánné tanítónő (Ságvári Általános Iskola).

Szegedi Orvostudományi Egyetem:

Oktatásügy Kiváló Dolgozója: Dr. Béli Lona docens (Mikrobiológiai Intézet), dr. Kása Péter docens (Anatómia, Szövet- és Fejlődéstan Intézet), dr. Heiner Lajos adjunktus (Ideg- és Elme-kórtani Klinika), dr. Pál József adjunktus (Marxizmus—Leninizmus Intézet).

Szegedi Tanárképző Főiskola:

Oktatásügy Kiváló Dolgozója: Dr. Végh Joachimmé docens (Növénytan Tanszék), Wolgárd Ilona szakvezető tanár (I. sz. Gyakorló Általános Iskola), Miklós Pálné szakvezető tanár (II. sz. Gyakorló Általános Iskola).

Miniszteri dicséret: Szabó Lászlóné adjunktus (Mezőgazdasági Ismeretek és Gyakorlatok Tanszék), dr. Andó Mihályné szakvezető tanár (I. sz. Gyakorló Általános Iskola), Nagy Istvánné tanítónő (I. sz. Gyakorló Általános Iskola), Szió Antalné szakvezető tanár (II. sz. Gyakorló Általános Iskola).

Kiváló Dolgozó: Majoros Andor főrevisor, Molnár Sándor tanszéki laboráns (Fizika Tanszék), Tanczos Tiborné titkárnő. **Kiváló Tanár:** Dr. Török László

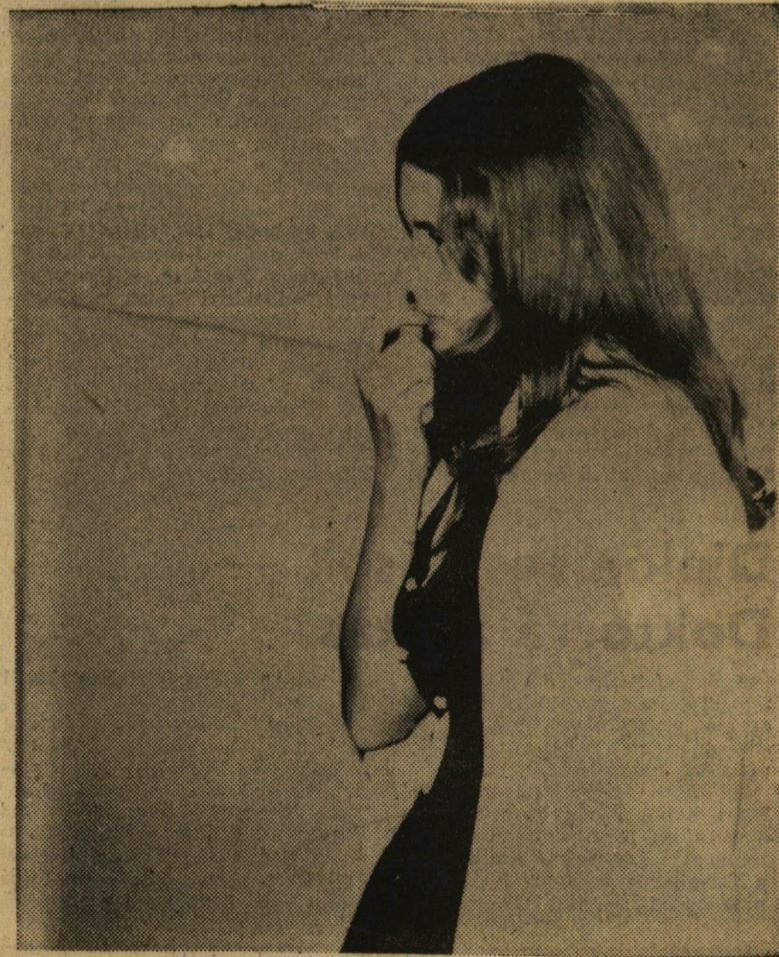
lóné szakvezető tanár (II. sz. Gyakorló Általános Iskola).

Kiváló Tanítónő: Dr. Mezősi Józsefné tanítónő (I. sz. Gyakorló Iskola).

A Pedagógusjelöltek Országos Találkozójának sikeres megrendezéséért miniszteri dicséretben részesült: Hegedűs András főiskolai főigazgató, Bereczki Sándorné gazdasági igazgató, dr. Kóbor Jenő főiskolai tanár (Kémia Tanszék).

A Bölcsészettudományi Karon június 1-én 12 órakor az auditorium maximumban rendezték a pedagógusnap ünnepséget — megemlékezve az iskolák államosításának 25. évfordulójáról. A kar 78 oktatója és dolgozója 800-tól 2500 forintig terjedő, összesen 103 ezer forint értékű pénztalimat kapott. Ugyancsak itt osztottak ki 3 ezüst, 2 bronztörzsgárda jelvényt és 12 oklevelet. Az Állam- és Jogtudományi Karon június 2-án 11 órakor tartottak pedagógusnap megemlékezést. A kar oktatói és dolgozói közül sokan részesültek pénztalimban, ketten kaptak meg a törzsgárda jelvény bronzfokozatát, négyen pedig oklevelet. A Természettudományi Kar június 1-én délután 3 órakor rendezett pedagógusnap ünnepséget. Ezen 143 oktató és 84 nem oktató 330 ezer forint értékű, 500—3000 forintig terjedő pénztalimban részesült. Itt osztották ki a törzsgárda jelvényeket is. Aranygyűrűs: dr. Szalay László tanszékvezető egyetemi tanár, Aranyfokozatot kapott: dr. Csányi László tanszékvezető egyetemi tanár, dr. Sárkány Béla adjunktus, dr. Szalay Lászlóné adjunktus, dr. Szőkefalvi-Nagy Béla akadémikus, tanszékvezető egyetemi tanár, és dr. Szöllősy László docens. 17-en kaptak ezüst, 8-an bronzfokozatot, 23-an pedig oklevelet.

A Tanárképző Főiskolán a pedagógusnap ünnepség június 2-án délelőtt 11-kor volt a díszteremben. Ünnepi beszédet dr. Koncz János, az MSZMP Csongrád megyei Bizottsága osztályvezetője tartott, majd a főiskola irodalmi színpada és ének-zene szakos hallgatói adták műsort. Pedagógusnapon 246 oktató és dolgozó 370 ezer forint jutalmat kapott.

WZSGADRUKK! (Fotó: Muly György)

Kerekasztal beszélgetés a szakemberképzésről

(Folytatás az 1. oldalról.)

szem előtt — e tárgyak marxista szellemében történő oktatása képezi és kell képezze. Az oktatás folyamatában széles lehetőség nyílik a világnézeti szempontból eltérő alapokon nyugvó elméletek, koncepciók szembeállítására. Sokat tehetnek az oktatók annak érdekében, hogy a hallgatók az oktató által művelt szakterület legfrissebb eredményeiről, az azokat tartalmazó művekről tudomást szerezzenek. Szükséges és hallgatókkal szemben az egységes és határozott követelmény-támasztás. Kedvező hatással van a hallgatók világnézeti fejlődésére kommunista szakemberképzés formálására a külföldi részképzés.

— **Dr. Varga Ilona:** A kommunista szakember, mint ideál, feltételezi a szaktudomány korszerű elsajátítását, a marxista szemlélet, a társadalmi elkötelezettség tudatos vállalását. Az oktatói kar a korszerű programokkal és példamutató magatartásával az eszmény kialakításának csak egyik feltételét képezi. Tapasztalataim szerint a hallgatók többségében megvan a készség a pozitív hatások befogadására és leendő tanítványaik ilyen irányú nevelésére is.

— **Dr. Zalatnai Lajos:** A kommunista szakemberképzés célja az kell legyen, hogy az ismeretek alapul, lehetőleg legmagasabb fokú szakmai képzettséget igen magas szintű társadalmi-gazdasági, politikai, marxista műveltséggel kell kiegészíteni, hogy a hallgató a hármas követelményeknek minnél magasabb fokon eleget tudjon tenni.

— **Dr. Deme László:** Megkocskátatom kimondani: a „marxizmusnak” ennyire elkülönített tantárgyaként való, ennyire elal-

talánosított és ellekésített „oktatás” sem a szakmai nézőpontok ideológiai kicsiszolását, sem pedig az emberi jellemnevelést nem látszik eléggé szolgálni. Rövid általános alapképzés után polifunkciós — a szaktárgyak belső kérdéseire bontott — materialista és dialektikus képzésként célszerűbb volna ezt folytatni; az egységes képzést csak az ellentett terület alapjaira tartva meg (társadalomtudományokra természetudományos szemléletet, s megfordítva). A leendő tudósok és a leendő tanárok az életben nem „felelnie” kell majd a marxizmusból mint leckeanyagból; hanem alkalmazni kellene, azaz annak igaz szempontjai szerint látnia a vizsgált valóságterületet, és élnie az életet.

— **Dr. Hackl Lajos:** A kommunista szakember hármas követelményének megfelelő emberek neveléséhez magasabb fokú integráció, illetve együttműködés szükséges. Ez a jelenlegi oktatási rendszerben nem biztosított. Az egyes tanszékek igyekeznek saját szakterületükön „tisztá” szakmai ismeretek megadására. Ez az ideológiai tanszékekre is jellemző. Jó kommunista szakembereket képzéséhez szükséges lenne az, hogy a képzés során a hallgatók minden szakterületen együtt kapják meg a szakismereteket a hivatásművelésre, a szakmai kérdések ideológiai vonatkozásaira való fokozottabb felkészítést is. A kommunista szakemberképzés tartalma véleményem szerint tehát: olyan képzés megvalósítása, amelynek során a hallgatók egységes szakmai ideológiai nevelésben részesülnek és így válnak olyan szakemberekké, akik hivatásuknak tekintik szakmájukat és a materialista világnézet aktív, meggyőződéses művelői.

Tanárképzésünk problémáiról

A bölcsészettudományi karok dékánjai és párttitkárjai május 31. és június 2. között a JATE Bölcsészettudományi Karán értekezletet tartottak, amelyen résztvettek az Eötvös Loránd Tudományegyetem képviselőiben dr. Székely György dékán és dr. Gyenis Vilmos párttitkár, a Kossuth Lajos Tudományegyetem képviselőiben dr. Igó Endre dékán és dr. Fehér András párttitkár, a Művelődésügyi Minisztérium Tudományegyetemi Főosztályának képviselőiben dr. Nagy László osztályvezetőhelyettes, dr. Girus Károly főelőadó, dr. Domokos Péter főelőadó és Kéri Józsefné, a vendéglátók képviselőiben pedig dr. Hajdú Péter dékán, dr. Veczko József párttitkár, dr. Csukás István dékánhelyettes, Gruber László szakszervezeti titkár és dr. Halász Előd egyetemi tanár. Az értekezlet három napirendi pontot tárgyal: I. A nyelvoktatás célja és helye az idegen nyelvű szakos tanárjelöltek képzésében. II. A hallgatók szakmai gyakorlati felkészítése tudományterületek önálló gyakorlására. III. A szakmódszertan oktatásának helye a tanárképzésben. A napirendi pontokhoz az egyes karok készítették vitaindító referátumokat, amelyeket a témához tartozó, egy-egy fontos részletkérdést tárgyaló tanulmányok egészítették ki.

A nyelvoktatásról

Május 31-én a nyelvoktatás céljáról és az idegen nyelvű szakos tanárjelöltek képzésében elfoglalt helyéről tárgyaltak. Látnakban az oktatás korszerűsítése kapcsán a közelmúltban foglalkoztunk az idegen nyelvű szakos tanárjelöltek képzésének problémáival (XI. évf. 7. szám 3. o.) így e napirendi ponttal kapcsolatosan e helyen csak a tanácskozás résztvevőinek a feladatok megoldását előbbrevívó új javaslatok elmondásait, az értekezleten egyetértettek azzal, hogy az idegen nyelvi szakokon a képzés középpontjába a nyelvtanári képzést kell állítani és a tantervet, programot, vizsgakövetelményeket ennek megfelelően kell átdolgozni. Az I. éven lehetőleg magyar anyanyelvű tanár oktatás a nyelvyakorlatokat, a II-III. éven kétnyelvű és csak a IV-ben tartsa a gyakorlati nyelvrészt és stílusgyakorlatokat anyanyelvi lektor. A nyelvszakokon az első szigorlatig végre kell hajítani a szükséges szelvényeket (elégletes írásbeli dolgozat esetén a hallgatót ajánlatos évismáltásra utasítani). A képzést — a tárgyak történeti sorrendjével szemben — helyesebb a mai nyelvel és irodalommal kezdeni, s az irodalomtörténet oktatásának túlzott középpontba állítása helyett művelődéstörténeti koncepciót kell kidolgozni.

Június 1-én a hallgatók szakmai-gyakorlati felkészítése tudományterületük önálló gyakorlására című anyagot vitattak meg a jelenlevők, részletezve e témakörnek a saját intézményükre jellemző tapasztalatait és feladataikat. Igen alaposan elemezték a részképzés problémáit. Megállapították, hogy a részképzés célja a hallgatók szakmai képzésének kiegészítése nyelvi és országismereti képzésének magasabb szintre emelése, előkészítése a komplex államvizsgára. Egyetértettek abban, hogy tovább kell javítani a részképzésre utazók felkészítését, hogy a hallgatók a fogadó ország légkörébe mielőbb

és minél jobban be tudjanak illeszkedni. Jó lenne munkakapcsolatokat létesíteni a fogadó intézményekkel s lehetővé tenni, hogy azok oktatói bizonyos ideig tanulmányozzák nálunk az első négy év képzési rendszerét. Velük közösen meg kellene vizsgálni, hogy milyen anyagrészekből lehet kötelező jelleggel munkát végezteni (bizonyos témakörök előadásokat hallgatni, szemináriumi foglalkozásokon rendszeresen résztvenni és kollokválni) az ottani tematikához kötődve hallgatóinkkal. A részképzés idején a nyelv és stílusgyakorlatokat kellene előtérbe hozni. Az NDK-ban folyó részképzés keretében például el kellene hagyni a filozófia oktatását, s jobb lenne, ha a mai német kultúra című tárgyat a hallgatóknak itthon oktatnánk. Javasolták, hogy annak elismerése mellett, hogy a részképzés alapvetően szakmai képzés, a program összeállításánál és a végrehajtás során arra is törekedni kell, hogy a hallgatók a fogadó ország életét minél mélyebben és sokoldalúbban megismerhessék, gazdag élményekhez jussanak.

A nem nyelvű szakos hallgatók idegen nyelvi felkészítéséről, is sok szó esett az értekezleten. A résztvevők egyetértettek abban, hogy az idegen nyelvi képzés rendszert felül kell vizsgálni. Választani kell azon az állapon, hogy a hallgatók többsége nem érzi szükségességét a nyelvtanulásnak. Javasolták egy világnyelv (esetenként szomszéd népek nyelve) tanulásának kötelezővé tételét és legkésőbb az ötödik félév végéig középfokú nyelvvizsgát megközelítő szintig annak elsajátítását. Ennek megvalósításához a nyelvoktatás személyi feltételeinek jobb biztosítását és korszerűbb eszközök rendelkezésre bocsátását kéri az illetékesektől.

A speciális képzésről

A bölcsész karok és a minisztérium képviselői kicserélték a speciális kollégiumokkal és az egyetem kollégiumaiban felvehető szakkollégiumi foglalkozásokkal és a tudományos diákkörökkel kapcsolatos tapasztalataikat. Elmondták, hogy a szakkollégiumi mozgalom az eddigieknél nagyobb figyelmet és támogatást igényel (javítani kell például a kollégiumok nyelvkönyvekkel, nyelvi lemezekkel, magnetofonszalagokkal való ellátottságát) pontosítani kell a szakkollégiumi szabályzatot. A tudományos diákköri munka minőségét tovább kell javítani s ennek egyik lényeges feltétele, hogy a tanszékvezetők sokkal jobban és hatékonyabban segítsék a TDK-kat, azok szervezésében és mobilizálásában együttműködve a KISZ-szervezetel.

Annak érdekében, hogy az egyetemen kikerülő tanárok a jelenlegi jobb pedagógiai képzettséggel rendelkezzenek majd, az értekezleten tárgyaltak az egyetemi oktatók pedagógiai, nevelő tevékenységéről, a neveléstudományi felkészítéséről, illetve a gyakorló iskolák és a tanszék-kapcsolatról, valamint a szakmódszertani képzésről. Egyetértettek a résztvevők abban, hogy az egyetemen pedagógusképző légkörét és az egyetemi oktatók pedagógiai nevelőtevékenységének megbecsülését erősíteni kell. Nem szabad tovább fenntartani azt a visszárs állapotot, hogy a szaktárgyakat oktató tanszékek és a gyakorló iskolák között mi-

nimális vagy egyáltalán nem létező a kapcsolat. A gyakorló iskolák az egyetemi tanárképzés „tanműhelye”, a közös képzési feladat szoros együttműködést kíván! A szaktanári felkészítést az egész képzési idő alatt folytatni kell és ez alapvetően a szaktanszék feladata.

A szakmódszertanról

A szaktárgyak oktatását nem szabad elszakítani a szakdidaktika oktatásától, amely nem kizárólagosan csak a módszertan oktatók feladata. A résztvevők arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a szűkebb értelemben vett szakmódszertan oktatására jelenleg nem idősebb egységes szervezeti megoldást javasolni, de ajánlják a szakmódszertani-szakfelüvelefi csoportok szervezését. A szakmódszertan oktatását tanszék-ekhez beosztott, illetve gyakorló iskolai tanár egyaránt elláthatja, de fontos, hogy ezek a tanárok a gyakorló iskolában is oktassanak. A közeljövőben megvizsgálják majd, hogy ki és mely szerv legyen a tanárképzés ezen belül a szakmódszertani felkészítés gondozója, különös tekintettel a szaktanszék és a gyakorló iskolák kapcsolatára. A jelenlevők véleménye egyezett abban, hogy az V. éven is fenn kell tartani a szoros kapcsolatot a szaktanszék-ek és a hallgatók között. A jobb tanárképzés érdekében az iskolában tapasztaltak tudatosabb módon kell feldolgozni a hallgatókkal (például a gyakorló tanítói órákat követő megbeszélések ne legyenek formálisak.) A gyakorló iskolákban nem arra kell törekedni, hogy a jelölt a szaktárgy oktatása, a tanóra megtartása terén valamiféle alaprutinra tegyenek szert, hanem tovább kell erősíteni bennük a nevelői hivatástudatot, s az iskolai munkát a maga teljességében, komplex voltában kell velük megismertetni. A hospitálások és a nevelési gyakorlatok kapcsolódásának szorosabbban a nevelésméleti tudományokhoz, de ugyanakkor olyan gyakorlati feladatok elvégzésének követelményeivel is ismertetjük meg a leendő tanárokat, mint amilyen például az osztályfőnöki munka, a szülői értekezletek vezetése, a családlátogatás, az ifjúsági szervezet vezetése, a napközi otthoni tevékenység, a középiskolai kollégiumok támasztanak.

A tanácskozás harmadik napján a résztvevők összegezték a megvitatott témakörökkel kapcsolatos tapasztalatokat, tanácsokat és feladatokat. Állásfoglalásokat és javaslatokat hoztak, amelyeket eljuttatnak a művelődésügyi minisztérium illetékeséhez. Valamennyien hasznosnak ítélték az értekezlet megtartását, amely közvetlen formában alkalmat adott egymás problémáinak és eredményeinek megismerésére, alkotó vitalegkörben tapasztalatcserére, a problémák megoldásának lehető, realis útját kereső közös álláspontok kialakítására, illetve ajánlások kidolgozására. A legközelebbi tanácskozás megrendezésére az ELTE Bölcsészettudományi Karának dékánját kérték fel és az értekezlet napirendjéről a következő témákat javasolták:

1. A tanárképzés korszerűsítésével kapcsolatos teendők a kormányhatározat alapján. 2. A bölcsészettudományi karok új tantárvíványvelei. 3. A nem nappali tagozatos képzés korszerűsítése. SZ. M.

Üdülési lehetőségek

Június eleje már üdülési időszak. A JATE és a SZOTE szakszervezeti bizottságain már gazdára találtak a beutalók, hogy azután a tulajdonosok hosszabb-rövidebb időt töltsenek hazánk különböző üdülőhelyein. Nehéz az üdülési bizottságok dolga, hiszen kevés beutaló felett diszponálnak, ugyanakkor azonban a két intézmény több mint három-ezer dolgozója szeretné minél kedvezőbb feltételek mellett, lehetőleg otthonától távol eltölteni a szabadságát.

Az Orvostudományi Egyetem 45 férőhelyes fonyódi üdülőjében mintegy száz család, azaz körülbelül 300 fő részére van hely a főszezonban. Az első turnus május 24-én érkezett meg a Balaton partjára, míg az utolsó, hatodik turnus augusztus 31-én kezd csomagolni.

A SZOTE szakszervezeti bizottsága cseréüdültetési akciónak lebonyolítására tíz szobát kapott a kollégiumoktól. Az Orvostudományi Egyetem dolgozói az akció keretén belül a miskolci kórház rókafarmi és a gyöngyösi kórház mátraházi üdülőjében, valamint Budapestben, Miskolcban, Debrecenben és Veszprémben kollégiumi szobákban kaphat elhelyezést. Mintegy 150 dolgozó töltheti el ilyen feltételek mellett a szabadságát. A SZOT-beutalók ebben az évben 120 személy üdülési gondját oldják meg.

A JATE balatonboglári üdülőjében június 7. és szeptember 1. között hét turnusban üdülnék, összesen 84 család. Nehézséget okoz, hogy sokan július közepétől augusztus közepéig szeretnék elhelyezést nyerni.

Az elmúlt esztendőhöz hasonlóan ezúttal is kevés a szakszervezeti beutalók száma. Ezért csak 8 darab egyéni, 5 darab családi

és ugyanannyi házaspári beutaló került elosztásra. A helyzetet nehezíti, hogy a beutalók egy része az őszi, illetve a téli hónapokra szól. A gyermekbeutalók száma 9.

Az idén is megszervezik a temesvári cseréüdültetést. Július 20. és 30. között kerül sor a temesvári utazásra, ahol a dolgozók teljes ellátásban részesülnek. A hazai cseréüdültetési akció egyik akadály, hogy a gazdasági igazgatóság kevés szobát bocsát a szakszervezet rendelkezésére. Akik az üdülés eme formáját választják, azok a szabadsághegyi alkotóházban, a Budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem, az Egri Ho Si Minh Tanárképző Főiskola, a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem, a Soproni Erdészeti és Faipari Egyetem, a Debreceni Agrártudományi Egyetem, a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem, a Pécsi Tanárképző Főiskola, a Pécsi Jogtudományi Egyetem kollégiumaiban nyerhetnek elhelyezést. Térítési díj a korábbi szokásnak megfelelően, szeméyenként napi 3 forint, plusz 2 forint üdülihelyi díj.

Diplomaosztások — Doktorrá avatás

A József Attila Tudományegyetem Tanácsa június 16-án az egyetemen központi épületének aulájában nyilvános, ünnepélyes doktorrá avató ülést tart.

A JATE Bölcsészettudományi Kara június 28-án 12 órakor, az auditorium maximumban diplomakiosztó ünnepséget rendez, míg a Természettudományi Karon június 23-án, délelőtt 11 órakor a

Szabadság Filmszínházban kerül sor hasonló ünnepségre.

A Szegedi Tanárképző Főiskola június 23-án, délelőtt 11 órakor a Szabadság Filmszínházban tartja diplomakiosztó ünnepségét.

A Szegedi Orvostudományi Egyetem Tanácsa szeptember 8-án a Szabadság Filmszínházban nyilvános, ünnepélyes doktorrá avató ülést tart.

Nyári estén a Tiszán (Tóth István fotója)

